

Вяра

Животът днес е станал ненормален

Основни цитати от материала:
"Всеки, който погледне нашия съвременен живот в перспективата на онзи нормален живот, който са водили хората през отминалите времена, не може да не бъде поразен от това, **колко ненормален е**

станал животът сега. Самото разбиране за авторитет и послушание, приличие и вежливост, поведение в обществото и частния живот - всичко рязко се е променило, обърнало се е наопаки... Нашият ненормален живот днес може да бъде характеризиран като развален и разглезен. **Със съвременното дете още от младенческата му възраст се отнасят като със семейно божество:** прищевките му се удовлетворяват, желанията му се изпълняват, то е заобиколено от играчки, развлечения, удобства, него не го учат и възпитават в съответствие с основните принципи на християнското поведение, а му позволяват да се развива в онова направление, към което се насочват неговите желания. Обикновено е достатъчно то да каже: "Аз искам" или "Аз не искам", за да се преклонят пред него услужливите му родители и да му позволят да постъпва, както поиска. Може би това не се случва "във всички семейства" и "през цялото време", но се случва достатъчно често и дори родителите, които имат най-добри намерения, не могат изцяло да го избегнат.

Когато такъв човек пораства, той естествено се обгражда със същото, с което е свикнал от детинство: с удобства, развлечения, играчки за възрастни. Такъв живот става постоянно търсене на "развлечения", които

дотолюкова са лишени от каквото и да е сериозно значение, че пришълец от която и да е страна на XIX век, като гледа нашите популярни телевизионни програми, лунапарковете, рекламата, филмите, музиката - почти всеки аспект от съвременната ни култура - би си помислил, че е попаднал в страна на някакви безумци, загубили всякаква връзка с всекидневната реалност.

Ние често не си даваме сметка за това, защото живеем в това общество и го възприемаме като даденост. Някои доскорошни изследователи на нашия съвременен живот нарекоха младежта на днешния ден "поколение на мен", за което са характерни поклонението и обожаването на самия себе си, което препятства развитието на нормалния човешки живот. Други говорят за "пластмасова" вселена или фантастичен свят, в който днес живеят толкова много хора, които не са в състояние да застанат с лице към реалностите на околния свят или да се приспособяват към нея, или да се обърнат към собствените си вътрешни проблеми. **Когато поколението "на мен" се обръща към религията, което много често се среща през последните десетилетия, това обикновено е някаква "пластмасова" или фантастична форма на религия: религия на "саморазвитието" (при която обект за поклонение си остава "Азът"), на промиване на мозъците и контролиране на мислите, на обожествени гуру или свами, на търсене на НЛО и "извънземни" същества, на ненормални духовни състояния и усещания.**

За нас е важно да осъзнаем, когато днес се опитваме да водим християнски живот, че светът, който е създало нашето разглежено време, предявява към нашата душа изисквания, които, трябва да признаем, са тоталитарни. Това лесно може да бъде разкрито в получените през последните години

толкова широка известност извращаващи душата култове, които изискват подчинение на самозвания "светец". **В светския живот това може да се забележи тогава, когато човек се сблъсква не с отделно изкушение тук или там, а с постоянно състояние на изкушение например във вид на фонова музика, която се чува навсякъде - в супермаркетите, учрежденията, или във вид на указатели и обяви из градските улици, на рокмузиката, която стига също и до горските пътеки и къмпингите, или в къщи, където телевизията често се превръща в господар на дома, диктуващ съвременните ценности, мнения и вкусове. Смисълът на това всеобхватно изкушение, което днес напада хората, е в следното: живеј с днешния ден, наслаждавай се, отпусни се, чувствай се добре...**

Съществува един лъжлив подход към живота около нас, който мнозина приемат, като мислят, че тъкмо това е образецът, според който трябва да постъпват православните християни, а именно - да са в крак с времето: да се приспособяват към рокмузиката, към съвременните моди и вкусове и към целия ритъм на нашия джазов съвременен живот. Често по-старомодните родители имат ограничен досег с него и живеят повече или по-малко изолирано със свой собствен живот, **но те ще се усмихнат, когато видят, как децата им следват най-новото безумство, и ще си мислят, че това е безвредно. Този път е истинско нещастие за християнския живот, той е смърт за душата.** Някои все още могат външно да живеят пристойно, без да се борят с духа на времето, но вътрешно са мъртви, и което е най-печално, децата им ще платят за това с различни психически и духовни разстройства и болести, които се разпространяват все повече и повече. Християнинът трябва да се различава от света и това трябва да е едно от основните

неща, които той следва да усвои като част от своето християнско възпитание. Иначе няма смисъл да се нарича православен християнин. Ние трябва дълбоко да разберем в какви времена живеем, колко малко всъщност знаем и чувстваме нашето Православие, колко далеч сме не само от светците на древността, но дори и от най-обикновените православни християни, които са живели преди сто години или дори само преди едно поколение, и колко силно трябва да се стремим дори към това да оцелеем просто като православни християни.

Какво можем да направим, за да добием такова съзнание и разбиране, и как да го направим плодотворно в нашия живот?

Първо, тъй като независимо от желанията ни ние се намираме в света, трябва твърдо и реалистично да го възприемаме заедно с изкушенията му, без да му се поддаваме. **Ние трябва да разбираме, че онова, което ни се внушава, произлиза от един източник - то има определен ритъм, определено идейно съдържание: това е идеята за самопоклонението, отпускането, безразличието, наслаждението, отказът дори от най-малката мисъл за друг свят, която ни се натрапва в различни форми. Фактически това е обучение в безбожие.** Ние, след като знаем какво именно се старее да направи с нас светът, трябва активно да се защитаваме, формулирайки и давайки гласност на православния си християнски отговор на това въздействие... Детето, което от малко е привикнало към църковната и класическата музика, душата на което се е развивала под нейното влияние, не се поддава на изкушенията на грубия ритъм, на "рока" и другите форми на съвременната псевдомузика в онази степен, в която им се поддава порасналият без музикално възпитание. Детето, което е привикнало към православна литература и което е

усетило въздействието ѝ върху душата си, няма да стане привърженик на съвременната телевизия и евтините романи, които опустошават душата и я отклоняват от християнския път. Детето, което се е научило да вижда красотата на православните храмове, няма лесно да бъде въвлечено в извращенията на съвременното изкуство и няма да се стреми към безвкуските изделия на съвременната реклама и порнография. Детето, което знае поне нещо за световната история, особено от християнските времена, за това, как хората са живели и мислили, в какви грешки и капани са попадали тогава, когато са се отклонявали от Бога и Неговите заповеди, и какъв достоен за слава живот са водели, когато са Му били верни, ще може да разсъждава за живота и философията на нашето време и няма да тръгне като слепец след първата философия, с която се сблъска. Изобщо човек, който е добре запознат с плодовете на православната култура, има много по-големи възможности да води нормален и ползотворен живот на православен християнин, отколкото онзи, който се е обърнал към православието и притежава познания единствено за съвременната популярна култура.